

است درصدي افزایش طبیعی است. اما اینکه حاصل مدیریت دوره جدید است عمده آن به فعال کردن تمام کانال های ارتباطی حوزه تجارت برمی گردد. اکنون دولت برای تمام ۱۵ کشور همسایه به اضافه ۴ تا ۵ شریک راهبردی که بیرون از کشورهای همسایه هستند برنامه های هدف گذاری شده دارد. اینکه چه محصولاتی را به چه کشورهایی در بازه سال های ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۳ صادر شود و از آن مهم تر مزیت ما در چه حوزه هایی است. برای مثال با آذربایجان، عراق، پاکستان، عمان، قطر و اینکه کمک کنیم از شرکت ها یا واسطه هایی که می توانند ارز را منتقل کنند و تحریم ها را دور بزنند. همچنین با فعال شدن گمرکات متوجه شدیم از طرف کشورهای دیگر این تقاضا وجود دارد که گمرک به صورت ۲۴ ساعته فعالیت کند. آنجا سریع دستور دادیم تا ساعتی که کالا وجود دارد و کانتینر هست باید گمرک فعالیت کند و کار را سرعت دهد. مسأله ترانزیت یک بخش خوبی است بخصوص اتفاقاتی که در رابطه با کریدور شمال به جنوب رخ داده است. جزئیات را باید از وزیر صمت پرسید اما مجموع این سیاست ها حوزه دیپلماسی اقتصادی بویژه در کشورهای منطقه، اساساً ظرفیت های خیلی بالایی ایجاد کرده است. ما فقط از محل کار کردن با این ۱۵ کشور منطقه می توانیم بخش خیلی زیادی از قیود تجارت خود را مرتفع کنیم.

شما چه پیش بینی از وضعیت اقتصادی کشور در سال ۱۴۰۱ دارید؟ حال که بودجه جمع بندی شده، خوب است سطح وابستگی بودجه به نفت را تحلیل کنید؟

تا پایان بهمن ماه از ۷۱۴ هزار میلیارد تومان درآمد دولت در ۱۱ ماه سال جاری رقمی کمتر از ۱۰۰ هزار میلیارد تومان آن از درآمدهای نفتی بدست آمده است. در سال گذشته که فروش نفت کمتری داشتیم قطعاً درآمدهای حاصل از آن نیز کمتر از رقم امسال بود. آنچه اکنون حاصل شده به زبان سیاسی جزو توفیقات اجباری است. مهم این است بتوانیم از این به بعد که درآمد نفتی افزایش پیدا می کند مصارف جاری خود را با درآمد نفتی پوشش ندهیم. در همین راستا پیشنهادهای خدمت آقای رئیس جمهور ارسال کردیم مبنی بر اینکه دولت باید به اندازه درآمد جاری، هزینه جاری داشته باشد. چون مهم ترین دستگاه وصول درآمد جاری دولت وزارت اقتصاد است که در حوزه مالیات، گمرک، خصوصی سازی و... درآمد

وصول می کند پس به نظر می رسد باید مجموع فرایند تخصیص بودجه های جاری کشور به وزارت اقتصاد سپرده شود. و ما نیز خود را مقید کنیم که به اندازه درآمد جاری هزینه جاری داشته باشیم. از طرف دیگر درآمدهای نفت به عنوان درآمد سرمایه ای و بلند مدت کشور در ذیل پروژه های عمرانی که سازمان برنامه مدیریت می کند صرف پروژه های عمرانی کشور شود که یک سرمایه زایا و ماندگار برای آینده وجود داشته باشد. اگر بتوانیم مصوبه این کار را در برنامه توسعه هفتم از مجلس بگیریم در واقع یک اصلاح ساختار جدی و ماندگار صورت خواهد گرفت. در نهایت باید بگویم اکنون ۹۵ همت از ۷۱۴ همت درآمد را از نفت داریم.

با وجود توفیقاتی که حاصل شده اگر تحریم ها لغو نشود برنامه دولت و مشخصاً وزارت اقتصاد برای اداره کشور چیست؟

بودجه سال ۱۴۰۱ با فرض سناریوهای بدبینانه تنظیم شده است. یعنی بدون توافق باید بتوانیم نه تنها هزینه های جاری دولت را تأمین کنیم بلکه باید دولت بتواند کم کم نقش خود را به عنوان محرک رشد و سرمایه گذاری نیز ایفا کند. اکنون کاری که در مورد پروژه های پیشران انجام شد که مجموعه ای از شرکت های بزرگ و هولدینگ ها پای این کار آمدند و مقام معظم رهبری نیز برای بروز رخداد این اتفاق خیلی کمک کردند. یکی از نمودهای این است که در فرایند رشد و توسعه اقتصادی با فرض اینکه هیچ اتفاقی در حوزه تحریم ها نیفتد هر چند امیدواریم که بیفتد، ما باید بتوانیم پروژه های پیشران کشور را حمایت کنیم.

نمی شود به خاطر تحریم پروژه ها را متوقف کرد. به بانک های دولتی تکلیف شده خلاف آنچه در دوره ای صحبت شد نباید وارد بنگاه داری شوند. ما قائل به این هستیم که بانک ها نباید بنگاه مالی داشته باشند و نباید در بنگاه ها بمانند. از مدیران عامل بانک ها به عنوان یک تکلیف خواستیم که در این پروژه ها مشارکت کنند. صندوق های استانی نیز که یکی از برنامه های بودجه ۱۴۰۱ است به این منظور است که بودجه به سمت سرمایه گذاری هدایت شود. در داخل دولت نیز تقسیم کار صورت گرفته است. ما به عنوان سازمان سرمایه گذاری خارجی با پروژه های خارج از کشور یا سرمایه گذارانی که از خارج می آیند، مرتبط هستیم. به طور مشخص برای کشورهایی که حوزه شمال تا روسیه و چین و ۱۵ کشور

همسایه به علاوه کشورهایی که همسایه ما نیستند، می توانند در جریان جبهه مقاومت در خط اقتصادی وارد شوند و ما با اینها منفعت اقتصادی مشترک تعریف کنیم. اکنون آقای کاظمی قمی به عنوان معاون اختصاصی حوزه معاون اول بطور ویژه در مورد تجارت با کشورهای منطقه کار می کنند. ما در سازمان سرمایه گذاری خارجی در کنار پروژه هایی که داریم، تیمی را مختص به حل مسائل پروژه های کشورهای همسایه خود تعیین کردیم که روی آن کار می کنند.

مراکز ایران در خارج از کشور نیز از دیگر اقداماتی است که صورت گرفته است. در همین سفری که به روسیه رفته بودم در جلسه ایرانیان خیلی گلايه مند بودند که ما جایی نداریم که برای مشاوره و کسب اطلاعات و رفع مشکلات در زمینه های مختلف محور باشد. این مطالبه را بعد از برگشت از سفر با آقای فاطمی مطرح کردم و به سرعت دوستان فعال شدند. امیدواریم ظرف چندماه آینده ۴ تا ۵ مرکز تجاری در کشورهای هدف اطراف خود ایجاد کنیم که خیلی به این موضوع کمک می کند که تمام تجار ایرانی در آن کشور مرکزی برای حل مسائل و مشکلات داشته باشند. به علاوه شبکه بانکی خود را مکلف به حمایت از این مقوله کردیم. برای مثال مدیرعامل بیزنس بنک که در روسیه گزارش عملکرد داد، هر چند اقدامات خوبی انجام داده بود اما به نظر می رسد اصلاً کافی نیست و ظرفیت های بیشتری وجود داشت.

همچنین از رئیس کل بانک مرکزی خواستیم به طور ویژه برنامه ای تعریف کند که بتوانیم بیزنس بنک تمام تجار نه فقط روسیه بلکه در حوزه اوراسیا را حمایت کند. چون در روسیه نیز مثل ما که تمام شبکه های بانکی از طریق کانال هایی به هم مرتبط هستند آنجا نیز روسیه و کشورهای مشترک المنافع با هم چنین شبکه پیام رسانی مشترک دارند. اینکه یک بانکی با ماهیت ایرانی نیز پیوندند برای اینکه همه ایرانی ها بتوانند نه فقط در روسیه بلکه در دیگر نقاط اگر به مراودات مالی و ارزی نیاز داشتند به آنها کمک کنند. استراتژی این است که نیاز به ارز نقد را به حداقل برسانیم. بنابراین درست است به جهت شرایط تحریمی نمی توانیم از سیستم پرداخت اروپایی امریکایی استفاده کنیم اما باید یک سیستم جایگزین داشته باشیم. اکنون این اتفاق برای اولین بار رخ داده و می توانیم بگوییم با کارت ارزی فرد می تواند پول خود را تبدیل کند.

تا پایان بهمن ماه از ۷۱۴ هزار میلیارد تومان درآمد دولت در ۱۱ ماه سال جاری رقمی کمتر از ۱۰۰ هزار میلیارد تومان آن از درآمدهای نفتی بدست آمده است. در سال گذشته که فروش نفت کمتری داشتیم قطعاً درآمدهای حاصل از آن نیز کمتر از رقم امسال بود